

Turizm sahəsinin inkişafını şərtləndirən amillər

Ekspertlərin fikrincə, Azərbaycanda turizmin yüksək səviyyədə inkişafını təmin etmək üçün diqqət kadr problemlərinə də yönəldilməlidir

Son dövrlər Azərbaycanda iqtisadiyyatın inkişafında qeyri neft sektorunun, xüsusilə də turizmin böyük rolü var. Turizm dünyanın əksər ölkələrində dinamik inkişaf edən sahələrdən biridir. Belə ki, bu inkişaf paralel olaraq digər iqtisadi sahələr də öz təsirini göstərir. İstər paytaxt Bakıda, istərsə də turizm regionlarında yaradılan infrastruktur ildən-ile Azərbaycana daha çox turistin gəlməsini şərtləndirir.

Diger tərəfdən, il ərzində Azərbaycanda bir neçə beynəlxalq əhəmiyyətli siyasi, iqtisadi, mədəni və humanitar tədbirlərin keçirilməsi də ölkəmizə turistlərin marağının artmasına səbəb olur. Ölkəmizdə turizmin inkişafını yüksək qiymətləndiren Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda olan bütün amillərin turizmin sürətli inkişafını şərtləndirdiyini qeyd edib. Prezidenti İlham Əliyev bunu Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifelərə həsr olunmuş iclasındaki yekun nitqində deyib. İlham Əliyev bildirib ki, turizm sahəsində gözəl nəticələr var: "Qeyd etdiyim kimi, keçən il də 6 faiz artım olub və ölkəmizə 2 milyon 850 min xarici qonaq gəlib. Bizdə turizm sənayesi yaradılmalıdır. Azərbaycanda olan bütün amillər turizmin sürətli inkişafını şərtləndirir. Təhlükəsizlik, qonaqpərvərlik, tarixi abidələrimiz, gözəl iqlimiz, 9 iqlim tipi, dəniz turizmi, dağ-xızək turizmi, müalicəvi turizm bizi də çox sürətli inkişaf edə bilər. Gözel mətbəx, müasir infrastruktur, otellər, yollar, nəqliyyat infrastruktur, 6 beynəlxalq aeroport. Bütün bu amillər turizmin sürətli inkişafını təmin etməlidir. Bu sahədə də islahatlar aparılıb, o cümlədən struktur islahatları, Turizm Agentliyi yaradılıb. Görülülmüş işlərlə bağlı mənə bu yaxınlarda məruzə edildi. Mən görüləcək işlərlə bağlı öz tövsiyələrimi verdim ki, biz ümumilikdə turizm sənayesini necə yaradacaqıq və müxtəlif fərdi layihələr icra edilməlidir və edilir".

Maraqlıdır, turizmin bugünkü inkişafı və gələcək potensialı ilə bağlı mütəxəssislər nə düşünür, bu sahəni hansı işlər görməklə daha da inkişaf etdirmək olar?

Azərbaycan Turizm Assosiasiyanının icraçı direktoru Əhməd Qurbanov bildirdi ki, hazırda Azərbaycan turizmi inkişaf mərhələsindədir: "Azərbaycan turizminin inkişafında cənab Prezidentin verdiyi sərəncamlar böyük rol oynamışdır. Bu sərəncamlar turizmin inkişafını sürətləndirmiş və bunun nəticəsində turizm infrastrukturu yaradılmışdır. Bu isə yeni otellərin inşasına təkan verdi. Qeyd edim ki, turizmin hazırkı inkişafını daha da sürətləndirmək olar. Bunun üçün yeni turizm növləri işlənilərə hazırlanmalıdır. Daxili turizmdə dəmir yolu turizminin rolü dəha da yüksəkdir. Gələcəkdə Bakı - Qəbələ, Bakı - Quşar dəmir yolu xəttinin açılması daxili turizmin çökəsinə dəha da artırıcı bilər. Azərbaycanda turizmin yüksək səviyyədə inkişaf üçün diqqəti insan amilinə, kadr problemlərinə yönəltmək lazımdır. Kadrlar, digər sahələrdə olduğu kimi, turizm sahəsində də lokomotiv rolunu oynayır. Bunun üçün ilk növbədə savadlı kadrlara diqqət yetirmək məqsədəyən sayılır. Peşəkar mütəxəssislərə qayğı ilə yanaşmaq lazı-

dir. Çünkü kadrlar çox məsələləri həll edir. Ona görə də, ilk növbədə ekspertlərdən ibarət qrup yaradılmalıdır. Məhz onların səyi nəticəsində turizmin inkişafı üçün yaxın və uzaq gələcəkdə nələr həyata keçirilə biləcəyi yolları hazırlanıa bilər. Məhz turizm mütəxəssislərinə diqqət və qayğı göstərirlərək onların təcrübəsindən faydalanaq lazımdır. Bundan sonra həmin mütəxəssislər turizmin hansı növlərini və sahələrini inkişaf etdirmək lazımlığını ortaya çıxarıcaqdır. Beləliklə də, Azərbaycanda perspektivli sahələrin inkişafı üçün plan tutulacaq və marşrutlar tərtib ediləcək. Turizmin növləri müəyyən edildikdən sonra Azərbaycanın hansı regionunda hansı turizm növlərinin inkişaf etdirilməsi məsəlesi gündəmə çıxacaq. Məsələn, Quşar və Qəbələdə dağ turizmini dəha da inkişaf etdirmək olar. Lənkəran və Xaçmazda isə çimərlik turizminin infrastrukturu yaradıla bilər. Turizm qeyri-neft sektorunun aparıcı sahəsi olduğu üçün ilk yerlərdən birini tutur. Bu isə yeni iş yerləri və yeni obyektlərin inşası deməkdir. Qeyd etdiyim kimi, turizm inkişaf etdikcə yeni kadrlar yetişəcək. Bununla da Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti, Qəbələ Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti və

Peşə Məktəblərinin yetişdirdiyi kadrlar da işlə təmin olunacaqlar".

Turizm üzrə ekspert Müzəffər Ağakərimov 2019-cu ildə xidmət sahəsində keyfiyyətin daha da yüksələcəyini bildirir: "Ölkəmizə 2018-ci ildə 2 milyondan çox turist gelib. Bu, 2017-ci illə müqayisədə olduqca böyük rəqəmdir. Eyni zamanda yeni turizm növləri yarandı. Düşünürəm ki, gələcəkdə Azərbaycanda həm qatar, həm də dəniz turizm növləri inkişaf edəcək. Hazırda istifadə edilən turizm növləri isə daha yüksək səviyyəye çatdırılacaq. Onu da qeyd edim ki, ildən-ile turizm sahəsində çalışanların təcrübəsi artır. Bu sahədə fəaliyyət göstərən otellər, şirkətlər dünya təcrübəsindən istifadə edirlər. Bu da onun göstəricisidir ki, ölkəmizdə bu sahədə fəaliyyətdə olan obyektlərin nəinki kəmiyyəti, həm də keyfiyyət göstəriciləri qalxır. Düşünürəm ki, növbəti ildə turizm mütəxəssislərinin sayı artacaq. Qeyd edim ki, ölkəmizdə inkişaf etməkdə olan sağlamlıq turizmi də bu ildən daha çox turistin cəlb olunmasında böyük rol oynayaçaq. Rusiya və Qazaxıstan turistləri bu sahəyə xüsusi önem verirlər. Ümid edirik ki, bu il turizm şirkətləri keyfiyyət göstəricilərinə daha çox fikir verəcəklər. Çünkü bu sahənin inkişafında onların rolu böyükdür. Məsələn, yeni turizm marşrutlarının tərtib edilməsi məqsədəyən sayılır. Məslehet görərdim ki, turizm şirkətləri turistlər arasında sorğu keçirib, bu sorğunun nəticələrinə əsasən xidmətlər təklif etsinlər. Həmçinin son dövrlər qastronomik turizm də qonaqların marağını çəkən turizm növləri arasındadır. Deyərdim ki, Azərbaycan mətbəxi artıq bütün dünyada məşhur olub. Ona görə də, bu turizm sahəsinin inkişaf etdirilməsi ön planda olmalıdır".

"New ERA Travel" turizm agentliyinin rəhbəri Elçin Rüstəmov qeyd etdi ki, qeyri-neft sektorunun inkişafına xüsusi önem verildiyi bir dövrde turizm ölkəmiz üçün ən gelirli sahələrdən birinə çevrilə bilər. Bunun üçün isə müəyyən işlər görülməli, gələn turistlər üçün güzəştər edilməlidir: "Əslində, turizm sahəsinə elə də böyük kapital qoyuluşuna ehtiyac yoxdur. Çünkü ən böyük kapital ölkənin özüdür. Yəni ölkənin malik olduğu iqlim, təbiət, yerləşdiyi coğrafi ərazi turistləri cəlb etmək baxımından onun ən böyük üstünlüyüdür. Amma biletlərin, otellərin qiymətinin münasib olması artıq ikinci mərhələdir. Turizm elə bir sahədir ki, burada dövlətin dəstəyi olarsa, dəha böyük uğur əldə etmək olar. Bu tip güzəştər turizm sahəsinin inkişafı üçün olduqca önemlidir. Turistlər səyahət edərkən, onlar üçün ən sərfeli güzəştər təklif edən ölkələrə dəha çox üstünlük verirlər".